

Societad Retorumantscha : Institut dal Dicziunari Rumantsch Grischun

Autor(en): **Tomaschett, Carli / Giger, Felix / Vincenz, Claudio**

Objektyp: **Article**

Zeitschrift: **Annalas da la Societad Retorumantscha**

Band (Jahr): **118 (2005)**

PDF erstellt am: **17.07.2024**

Persistenter Link: <https://doi.org/10.5169/seals-236894>

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Inhalten der Zeitschriften. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern.

Die auf der Plattform e-periodica veröffentlichten Dokumente stehen für nicht-kommerzielle Zwecke in Lehre und Forschung sowie für die private Nutzung frei zur Verfügung. Einzelne Dateien oder Ausdrucke aus diesem Angebot können zusammen mit diesen Nutzungsbedingungen und den korrekten Herkunftsbezeichnungen weitergegeben werden.

Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. Die systematische Speicherung von Teilen des elektronischen Angebots auf anderen Servern bedarf ebenfalls des schriftlichen Einverständnisses der Rechteinhaber.

Haftungsausschluss

Alle Angaben erfolgen ohne Gewähr für Vollständigkeit oder Richtigkeit. Es wird keine Haftung übernommen für Schäden durch die Verwendung von Informationen aus diesem Online-Angebot oder durch das Fehlen von Informationen. Dies gilt auch für Inhalte Dritter, die über dieses Angebot zugänglich sind.

Societad Retorumantscha

Institut dal Dicziunari Rumantsch Grischun

Rapport dal chauredactor per la perioda
dals 1. da schaner 2004 fin ils 31 da december 2004

1. Redacziun e publicaziun
  - 1.1. Redacziun
  - 1.2. Publicaziun
  - 1.3. Stab da redacziun
2. Infrastructura, lavurs internas
  - 2.1. Cartoteca maistra
    - 2.1.1. Excerpts per la cartoteca maistra (electronica)
    - 2.1.2. Integraziun da material regalà
    - 2.1.3. Register dals chavazzins e renviaments
  - 2.2. Questionari Melcher/Pult
  - 2.3. Biblioteca
    - 2.3.1. Biblioteca electronica
    - 2.3.2. Liar cudeschs e gasettas
      - 2.3.2.1. Lavurs regularas
      - 2.3.2.2. Gasettas
  - 2.4. Magasin
  - 2.5. Documentaziun
    - 2.5.1. Stadi da las bancas da datas
    - 2.5.2. Fototeca
    - 2.5.3. Excerpts per ils indices dal tom 11
    - 2.5.4. Index tudestg tom 11
  - 2.6. Relasch Alfons Maissen
    - 2.6.1. Fotografias
    - 2.6.2. Material chanzuns
  - 2.7. Lavurs redacziunalas da preparaziun e da controlla
    - 2.7.1. Preparaziun da las stgatlhas per la redacziun
    - 2.7.2. Controlla da citats
    - 2.7.3. Correcturas vicendaivlas dals manuscrits
  - 2.8. Impaginaziun dals fascichels
  - 2.9. Autras lavurs internas
    - 2.9.1. Spediziun dals fascichels
    - 2.9.2. Abunents dal DRG (31.12.1996–31.12.2004)
  - 2.10. Forzas auxiliaras
  - 2.11. Giubileum «100 onns Institut dal DRG»
    - 2.11.1. Romanica Rætica 16
    - 2.11.2. Artitgel en las Annalas 117
  - 2.12. Dicziunari ed EED
    - 2.12.1. Apparats e reparaturas
    - 2.12.2. Programs ed actualisaziuns
    - 2.12.3. Programmaziun e tgira dal sistem e da la rait electronica (incl. internet, e-mail)
3. Lavurs externas
  - 3.1. Annalas 117 (2004)
    - 3.1.1. Impaginaziun
    - 3.1.2. Spediziun ed administraziun
    - 3.1.3. Bibliografia

- 3.2. Cumissiun da nomenclatura
- 3.3. Curatorium Vox Romanica
- 4. Relaziuns publicas
  - 4.1. Visitas
  - 4.2. Dis da las portas avertas
  - 4.3. Festetta da giubileum «100 onns Institut dal DRG»
  - 4.4. Infurmaziuns
  - 4.5. Congress, colloquis, occurrenz, represchentaziuns
  - 4.6. Curs da litteratura
  - 4.7. Mediums
    - 4.7.1. Radio e Televisiun Rumantscha, gassetas
      - 4.7.1.1. La marella
      - 4.7.1.2. Il pled rumantsch 2004
      - 4.7.1.3. Contribuziuns LQ
      - 4.7.1.4. Preschentaziun dals fascichels
      - 4.7.1.5. Preschentaziun Romanica Rætica 16
      - 4.7.1.6. Preschentaziun Annalas 117
      - 4.7.1.7. 100 onns Institut dal DRG
    - 4.7.2. Bulletin ASSMS
      - 4.7.2.1. Preschentaziun dal nov chauredatur
      - 4.7.2.2. Preschentaziun da l'Institut dal DRG e da la SRR
  - 4.8. Regals
    - 4.8.1. Regals a la biblioteca
    - 4.8.2. Regals a la cartoteca maistra
  - 4.9. Referats, publicaziuns
- 5. Instanzas
  - 5.1. Academia svizra da ciencias morales e socialas (ASSMS)
  - 5.2. Chantun Grischun
  - 5.3. Cumissiun filologica dal DRG
- 6. Scolaziun supplementara

1. Redacziun e publicaziun

1.1. Redacziun

Stgatlas	Chavazzins	Red.
327	MALNOIDI – MALRUALO	(To.)
328a	MALRUASSEIVEL – MALSALVAR	(Vi.)
328b	MALSAN – MALSOGNIUS	(Gi.)
329	MALSOGNUS – MALVANTIREVEL	(Se.)
330	MALVANTÜRÀ – MAMZUNS	(Wi.)
331	MAN	(Gi.)
332	MAN	(Gi.)
333.a	MANAIR	(Vi.)

Indices tom 11

suns	(Gi.)
morfologia	(To.)
sintaxa	(Vi.)
lexicologia	(Wi.)
caratteristica dal rumantsch	(Se.)

Problems pli speziels hai betg dà en la lavur da redacziun. In artitgel complex e cun baininqual problem da structura è stà *man* (duas stgatlas material).

Pertutgant ils indices esi sa mussà ina giada dapli enten far quels ch'igl è bun d'avair tanta infurmaziun sco pussaivel nà da las parts etimologicas dals singuls artitgels.

1.2. Publicaziun

Il matg avain nus publitgà il fascichel dubel 151/152 cun ils chavazzins *macuba – magnanimità*. Els occupan las paginas 641–768 dal volum 11. Il davos fascichel da quest volum, il numer 153 cun ils chavazzins *magnanimità – mahunar* (paginas 769–792) ed ils indices (paginas 792–861), avain nus publitgà en october. Ensemen cul fascichel avain nus tramess als abunents ina circulara per laschar liar il volum 11.

L'onn da giubileum «100 onns Institut dal DRG» cumpiglia il Dicziunari Rumantsch Grischun pia 153 fascichels respectivamain 11 toms cun passa 9'000 paginas.

1.3. Stab da redacziun

Il stab da redacziun ha cumpiglià l'onn 2004 nov persunas en piazza permanenta: Carli Tomaschett, charedatur 100%, Felix Giger, redatur 100%, Claudio Vincenz, redatur 80% (fin als 31 da fanadur), Marga A. Secchi, redatura 80%, Kuno Widmer, redatur 100%, Anna-Maria Genelin, documentalista 100%, Juliana Tschuur, documentalista 70% (davent dal 1. d'oc-

tober 40%), Alexa Pelican, assistenta da redacziun 40%, e Brida Sac, assistenta da redacziun 20%.

La fin da fanadur ha Claudio Vincenz bandunà nossa redacziun per surpigliar ina piazza da scolast secundar en sia vischnanca nativa Trun. Claudio Vincenz ha absolvì ses temp d'introducziun e d'emprova tar il DRG davent dal 1. d'avrigl 1995 fin als 31 da december 1997, quai en mesa piazza. Dasperas ha el scrit sia dissertaziun davart ils dramas da Gion Theodor de Castelberg (1748–1818). Davent dal 1. da schaner 1998 ha Claudio Vincenz lavorà sco redactur-assistent en piazza entira. Il matg dal medem onn ha el fatg cun grond success l'examen da doctorat a l'università da Friburg ed è vegnì elegì da la suprastanza da la Societad Retorumantscha sco redactur dal DRG a partir dal 1. da schaner 1999. Davent dal 1. da schaner 2002 ha el reducì ses pensum da lavur tar il DRG sin 80%. Claudio Vincenz ha redigì en ses temp tar il DRG ils chavazzins *laina* I – *lampa* III (DRG 10, 356–388), *largia* – *laschapasser* (DRG 10, 474–498), *levaduoir* – *lianghetta* (DRG 11, 125–149), *linlorgna* – *lissi* (DRG 11, 284–313), *lung* – *lupetta* (DRG 11, 530–567) e *magls* – *magun* (DRG 11, 766–785), plinavant ils artitgels dal tom 12 *malam* I – *malbeà*, *malruasseivel* – *malsalvar e manair*. Artitgels pretensius da sia plima èn tranter auter *lam*, *lia* I, *linterna*, *linzöl* e *lung*. Nus laschain ir navidas Claudio Vincenz e giavischain ad el bun success sin ses nov champ da lavur.

Nossa documentalista Juliana Tschuor è vegnida elegida il fanadur sco responsabla per la documentaziun rumantscha a la Biblioteca chantunala grischuna, quai cun in pensum da lavur da 50%. Ella ha entschet sia lavur a la Biblioteca chantunala il 1. da settember. Ses pensum da lavur a l'Institut dal DRG ha ella reducì davent dal 1. d'october da 70% sin 40%.

Sper il stab da redacziun en piazza permanenta èn pliras personas stadas engaschadas en funcziun auxiliara (guarda alinea 2.10). La summa da las uras prestadas dal persunal auxiliar corresponda a 104% d'ina piazza cumplaina.

2. Infrastructura, lavurs internas

2.1. Cartoteca maistra

2.1.1. Excerpts per la cartoteca maistra (electronica)

Nus avain fatg 1'724 excerpts da las ovras suandantas: CAMARTIN, Uras (357 cedels); DERUNGS, Fontamara (258 cedels); VONMOOS, Raqu. 1 (1'037 cedels); Tschespet 68 (72 cedels). Ils excerpts èn era gia deponids tuts en la cartoteca maistra.

2.1.2. Integraziun da material regalà

Nus avain integrà en la cartoteca maistra il material dialectal dals vitgs Siat, Ruschein ed Andiaast ed ina part dal material da Falera regalà a noss institut da prof. Isidor Winzap. Plinavant è vegnì deponì en la cartoteca maistra tut

ils excerpts davart verbs irregulars en il rumantsch che prof. dr. Alexi Decurtins ha regalà a l'Institut dal DRG. Guarda era alinea 4.8.2.

2.1.3. Register dals chavazzins e renviaments

L'assistenta da redacziun Alexa Pelican ha impundì 19 uras per actualisar il register ch'è creschì quest onn per 616 sin 161'184 endataziuns.

2.2. Questiuari Melcher/Pult

Il material oral da la cartoteca maistra da l'Institut dal DRG deriva per gronda part dal questiuari Melcher/Pult. Quel cumpiglia radund 16'500 dumondas ed è vegnì dumandà giu en ils blers lieus rumantschs dal chantun Grischun ils onns 1906–1920. Ils singuls fegls dal questiuari èn dentant en in schlet stadi e van pli e pli en paglia. Plinavant penetrescha la tinta dals singuls fegls pli e pli sin la vart davos da quels. Cunquai ch'igl è vegnì scrit sin mintga vart dals fegls, daventan quels pli e pli mallegibels. Igl è era betg pussaivel da copiar ils fegls cun in scanner. Per segirar per l'avegnir quel impurtant material documentar, vegn Kuno Widmer perquai a scriver giu l'entir questiuari Melcher/Pult ils proxims onns en ina banca da datas. Finida quella lavur, vegn ins lur a pudair tschertgar ils singuls peds sin via electronica, in fatg ch'accelerescha la lavur da redacziun. L'onn 2004 ha Kuno Widmer scrit giu las dumondas e repostas dals numers 296–373 e duvrà per quai 265 uras.

2.3. Biblioteca

2.3.1. Biblioteca electronica

Il catalog electronic da nossa biblioteca è creschì quest onn per 962 titels, da 24'727 sin 25'689.

2.3.2. Liar cudeschs e gasettas

2.3.2.1. Lavurs regularas

Chalenders, periodics e collecziuns vegnan liads regularmain. Cun regularitad sa tracti er da reliar cudeschs che nus duvrain fitg savens e che crodan or da las cuvertas. Grazia a questas revisiuns regularas, magari charas, sa mantegna nossa biblioteca da lavur en in bun stadi.

2.3.2.2. Gasettas

Nus avain laschè copiar e liar diversas annadas dal Fögl ladin che mancavan a nus. Diversas annadas da las gasettas Il Progress ed Il Grischun Romontsch avain nus laschè liar da nov e cun quella chaschun gist cumpletta ellas per part cun numers che mancavan en singulas annadas.

2.3.3. Regals a la biblioteca

Guarda alinea 4.8.1.

2.4. Magasin

Nus avain laschè liar cun fascichels dals numers 30–45 ord il magasin 14 exemplars dal tom 3 dal DRG, ch'era tant sco exhaust.

2.5. Documentaziun

2.5.1. Stadi da las bancas da datas

Datotecas	Datas 31.12.02	Datas 31.12.03	Datas 31.12.04
1. Cartoteca maistra			
1.1. Chavazzins e renviaments	156'727	160'568	161'184
1.2. Excerpts (CME)	39'811	42'947	42'947
2. Biblioteca	23'844	24'727	25'689
2.1. Register dals auturs	20'653	21'511	22'405
2.2. Register scursanidas da litteratura	3'191	3'216	3'284
2.3. Register dals manuscrits	–	–	–
3. Register da materias	6'006	7'145	7'840
4. Fototeca	20'090	21'240	22'520
5. Adressas (abunents, corresp. euv.)	2'784	2'847	2'852
6. Indices toms			
6.1. Etimons 1–11	13'989	13'989	15'426
6.2. Materias 1–10	24'824	24'824	24'825
6.3. Fonetica 9–10	2'913	2'913	2'913
6.4. Morfologia 9–10	943	943	943
6.5. Sintaxa 9–10	1'904	1'904	1'904
6.6. Furmazium dals plects 9–10	430	430	431
6.7. Prefixs 1–10	1'755	1'755	1'754
6.8. Suffixs 1–10	13'441	13'441	13'445
6.9. Lexicologia 9–10	2'266	2'266	2'266
6.10. Caracteristicas 9–10	1'533	1'533	1'533
6.11. Illustraziuns 1–11	719	730	744
6.12. Definiziuns tudestgas 1–10	75'933	75'933	75'933
6.13. Sinonims e renviaments	2'299	2'874	3'084
7. Scursanidas			
7.1. Scursanidas generalas	657	654	659
7.2. Scursanidas lieus	166	166	166
7.3. Scursanidas problematicas	139	140	146
7.4. Scursanidas e survista biblas	81	81	81
7.5. Survista periodicas (annadas)	1'473	1'477	1'477
7.6. Cronologia voc. rum. (masera)	0	0	0
7.7. Register translaziuns	128	135	139
7.8. Register carnets OSL	207	207	206

7.9. Tabellas da suffixs	151	151	151
7.10. Alfabet grec (mascra)	0	0	0
7.11. Segns fonetics (mascras)	0	0	0
7.12. Sinopsas ovras Muoth, Castelberg	134	134	137
7.13. Reglas da redacziun	4	4	8
7.14. Funtaunas da dretg	71	72	72
8. Flora rumantscha			
8.1. Flora DRG (material redigì)	1'076	1'098	1'098
8.2. Flora Planta (questiunari)	2'389	2'389	2'392
8.3. Flora Helvetica	3'182	3'182	3'182
9. Questiunari Melcher/Pult			
9.1. Dumondas	13'806	13'806	13'806
9.2. Respostas	6'737	8'003	11'456
10. Bloc etimologic			
10.1. Lemmas	28'062	28'062	28'062
10.2. Excerptas	3'948	3'996	4'018
11. Register da las chanz. rum. (incipit)	2'491	10'303	10'573
12. Nums			
12.1. Nums propriis	2'593	2'583	2'583
12.2. Nums locals ed etnics	3'314	3'314	3'314
13. Puncts AIS	407	407	407
14. Dumondas ASV	151	151	151

2.5.2. Fototeca

L'endataziun da fotografias è vegnida cuntinuada er quest onn da dunna Mina Clavuot. La fototeca electronica cuntegna ussa 22'520 fotografias. Dunna Clavuot ha digitalisà las fotografias da format pitschen ord la «Fototeca Meisser», plinavant in dumber fotografias ord la «Fototeca Derichsweiler» e novas fotografias ord la «Fototeca DRG», p. ex. 16 fotografias da la preschentaziun da la Passiun da Lumbrein da l'onn 1882. Ulteriuramain ha ella integrà en nossa fototeca electronica fotografias da vitgs ord il relasch dad Alfons Maisen ed ina part da las fotografias dal material «Casa purila Surselva», fatgas dad Alfons Maissen. Medemamain ha ella digitalisà fotografias ord trais differents ordinaturs da noss institut. Barbara Hauenstein ha numerà en nossa fototeca electronica numerusas fotografias da Scheuermeier e cumplettà legendas da quellas.

2.5.3. Excerpts per ils indices dal tom 11

Andi Brunner ha excerptà per ils indices dal tom 11 ils etimons dals fascichels 151/152 e 153, plinavant ils prefixs e suffixs dals fascichels 149/150–153. Ulteriuramain ha el fatg ils excerpts per il register da materias dals fascichels 141/142–153. Nossa assistenta da redacziun Alexa Pelican ha impundì 47 uras per lavurs d'endataziun ed exportaziun. Guarda era alinea 1.1.

2.5.4. Index tudestg tom 11

Andi Brunner ha fatg ils excerptts dals fascichels 141/142–153 per l'index tudestg dal tom 11 dal DRG. En november avain nus laschè liar quest index.

2.6. Relasch Alfons Maissen

2.6.1. Fotografias

A l'entschatta fanadur ha Felix Giger surpiglià per noss institut il material da fotografias ord il relasch dad Alfons Maissen. Tut ensemen cumpiglia quest relasch passa 10'000 fotografias u copias d'archiv. Radund 7'000 fotografias aveva A. Maissen ordinà tenor chavazzins, cunzunt chavazzins d'objects (p. ex. tradels) e da lavur (p. ex. far clavà). Per part era il material tuttavia betg ordinà. Nossas forzas auxiliaras han impundì radund 150 uras per ordinar l'entir material. Ellas han ordinà tenor ils chavazzins dad A. Maissen passa 2'000 fotografias. Plinavant han ellas tschertgà la concordanza tranter blocs cun numers e legendas ord il relasch da Maissen e las singulas fotografias. Ina legenda entira, pia object, lieu e data, avain nus chattà mo per radund 50 fotografias. Davart il surpigliar definitivamain las fotografias per l'Institut dal DRG stuain nus anc ans cunvegnir cun ils ertavels da Maissen.

2.6.2. Material chanzuns

Ils 21 da matg ha Carli Tomaschett surpiglià per l'Institut dal DRG il material da chanzuns ord il relasch dad Alfons Maissen. Quest material, possess da la Societad svizra per las tradiziuns popularas, è vegnì surlaschè da quella a l'Institut dal DRG sco emprést permanent. Il relasch cumpiglia notas e manuscrits, notizias davart tschertas chanzuns, cudeschs da chanzuns e guids da festa. Plinavant plattas da tschaira e bindels cun registraziuns musicalas, in apparat per tadlar las plattas da tschaira ed in apparat Revox per tadlar ils bindels. Nus avain laschè far ina forza auxiliara in inventari dals cudeschs da chanzuns e dals guids da festa, la glista cumpiglia 332 titels.

Per il mument è l'entir material da chanzuns ad emprést tar l'Uniun per la perscrutaziun da la cultura grischuna. Là ha il musicist Iso Albin ordinà las notas ed ils manuscrits. Ulteriuramain è vegnì endrizzà ina banca da datas da las singulas chanzuns ord il relasch. En collavuraziun cun l'Uniun per la perscrutaziun da la cultura grischuna quintain nus realisar in project per edir silmain ina part dal material.

2.7. Lavurs redacziunalas da preparaziun e da controlla

2.7.1. Preparaziun da las stgatlas per la redacziun

La documentalista Anna-Maria Genelin ha preparà las stgatlas 342, 343, 344, 345, 346 e 348. Plinavant han forzas auxiliaras preparà las stgatlas 347, 349, 350, 351, 352, 353, 354 e 355 (per part). Las stgatlas èn mintgamai vegnidadas preparadas senza cumplettar il material dal questiunari Melcher/Pult.

2.7.2. Controlla da citats

Alexa Pelican e Brida Sac han controllà ils ms. *malam* I – *malbeà* (Vi. 322), *malgia* I – *malin* II (To. 325), *malruasseivel* – *malsalvar* (Vi. 328a) e *manair* (Vi. 333a) ed impundì per questa lavur 46 uras.

2.7.3. Correcturas vicendaivlas dals manuscrits

Per questas correcturas han impundì il charedactur 68 uras, Felix Giger 95 uras, Claudio Vincenz 53 uras, Marga A. Secchi 104 uras e Kuno Widmer 66 uras.

2.8. Impaginaziun dals fascichels

L'impaginaziun e la formataziun dal fascichel dubel 151/152 (paginas 641–768) e dal fascichel 153 (paginas 769–861) ha Alexa Pelican fatg en il spazi dad 85 uras da lavur.

2.9. Autras lavurs internas

2.9.1. Spediziun dals fascichels

La spediziun dal fascichel dubel 151/152 e dal fascichel 153 e la controlla dals pajaments è vegnidas fatgas da nossas assistentas da redacziun.

2.9.2. Abunents dal DRG (31.12.1996–31.12.2004)

Onn	Nr. da l'ultim fasc.	Fasc. cun quint			Toms cun quint	Total cun quint	Fasc. e toms gratuits			Total abunents
		int.	ext.	total			stgomi	gratuit	total	
2000	140	376	140	516	19	535	12	34	46	581
2001	141/142	374	140	514	18	532	12	34	46	578
2002	147/148	367	134	501	21	522	12	34	46	568
2003	149/150	368	136	504	21	525	11	34	45	570
2004	153	369	137	506	21	527	11	37	48	575

2.10. Forzas auxiliaras

Mina Clavuot ha lavurà tar nus 1–2 dis ad emna. En emprima lingia ha ella digitalisà material fotografic (guarda alinea 2.5.2). Plinavant ha ella deponì excerpts en la cartoteca maistra.

Andi Brunner ha lavurà tar nus 1–3 dis ad emna. El ha fatg excerpts per ils indices (guarda alinea 2.5.3) e per l'index tudestg (guarda alinea 2.5.4) dal tom 11 dal DRG. Plinavant ha el endatà en ina banca da datas ina part dal vocabulari da pader B. Carigiet, che manca stedi en noss material. Ulteriurmain ha el ordinà annadas da differentas gasettas per laschar liar.

Barbara Hauenstein ha lavorà tar nus dals 16 da favrer fin als 4 da mars, dals 23 fin als 26 da mars e dals 10 d'avust fin als 23 da settember. Ella ha endatà en il computer ils excerpts da Vonmoos, Raqu. 1 e Camartin, Uras, stampà ed alfabetisà quels ed als deponì en la cartoteca maistra. Plinavant ha ella fatg amplificaziuns e cumplettaziuns en la fototeca electronica (guarda alinea 2.5.2). Ulteriuramain ha ella preparà per la redacziun la stgatla 349 e per part la stgatla 351. Ella ha era ordinà per part las fotografias ed ils films ord il relasch dad Alfons Maissen.

Martin Blumenthal ha lavorà tar nus davent dals 28 da zercladur fin als 22 da fanadur. El ha bullà e deponì en la cartoteca maistra ils excerpts davart ils verbs irregulars en il rumantsch, regalads a noss institut da prof. dr. Alexi Decurtins. Medemamain ha el bullà e deponì en la cartoteca maistra cedels ord il relasch dad Alfons Maissen e fatg ina emprima ordinaziun da las fotografias ord il medem relasch. Plinavant ha el endatà en il computer ils excerpts da Derungs, Fontamara. El ha era deponì cartas da chavazzins e renviaments en la cartoteca maistra. Ulteriuramain ha el preparà per la redacziun la stgatla 347.

Ingrid Alexandre ha lavorà tar nus davent dals 2 enfin als 13 d'avust, plinavant ils 19, 20 e 27 d'avust. Ella ha fatg in inventari dals cudeschs da chanzuns e dals guids da festa ord il relasch Alfons Maissen ed era ordinà numerusas fotografias ord il medem relasch.

Duri Collenberg ha lavorà tar nus davent dals 30 d'avust fin als 8 d'october. El ha remplazzà etichettas da biblioteca, deponì cartas da chavazzins e renviaments en la cartoteca maistra, bullà il material dialectal da Siat, Ruschein, Falera ed Andiastr regalà a noss institut da prof. Isidor Winzap, e preparà per la redacziun las stgatl 350, 352, 353, 354 e per part la stgatla 355.

Ursin Lutz ha lavorà tar nus davent dals 6 fin als 17 da settember. El ha eruì ils chavazzins da redacziun per il material dialectal da Siat, Ruschein ed Andiastr e per part era per il material da Falera regalà a nus da prof. Isidor Winzap. Plinavant ha el nudà en il text tudestg da la tragedia Clavigo da J. W. Goethe la concordanza da las paginas cun la translaziun rumantscha en las Annalas 33.

Samuel Hauenstein ha lavorà tar nus davent dals 4 fin als 15 d'october. El ha nudà en ils texts tudestgs ed en il text talian la concordanza da las paginas cun las translaziuns rumantschas per las suandantas ovras: ils dramas da G. Th. de Castelberg; Bernhard, Heb. e Derungs, Fontamara. Plinavant ha el nudà la concordanza cun las paginas rumantschas en la translaziun en tudestg

da parts da las paraulas dal cudesch Uffer, Plasch. Ulteriuramain ha el alfabetisà e deponì en la cartoteca maistra ensemen cun Sandro Maissen la gronda part (senza ils bustabs B, C, F e G) dal material dialectal da Siat, Ruschein ed Andiaast ed ina part dal material da Falera regalà al DRG da prof. Isidor Winzap.

Sandro Maissen ha lavurà tar nus davent dals 4 fin als 15 d'october. El ha bullà il material dialectal da Luven e Vuorz regalà a noss institut da prof. Isidor Winzap. Plinavant ha el nudà en il text franzos resp. talian la concordanza da las paginas cun las ovras Guidon, Michel e Maissen, Pignoc resp. Maissen, Pinocchio sco translaziuns rumantschas. Ulteriuramain ha el alfabetisà e deponì en la cartoteca maistra ensemen cun Samuel Hauenstein la gronda part (senza ils bustabs B, C, F e G) dal material dialectal da Siat, Ruschein ed Andiaast ed ina part dal material da Falera regalà al DRG da prof. Isidor Winzap.

Barbara Stricker ha lavurà tar nus mintgamai 3 mezs dis ad emna davent dals 4 d'october enfin Nadal. Ella ha preparà per part la stgatla 351 per la redacziun. Plinavant ha ella deponì en la cartoteca maistra ils chavazzins ch'entschaivan cun B, C, F e G dal material dialectal da Siat, Ruschein ed Andiaast regalà a noss institut da prof. Isidor Winzap. Ulteriuramain ha ella sortì material per deponer en la cartoteca maistra ed integrà en quella excerpts ord il cudesch Il Samaritan da G. FEDERSPIEL.

2.11. Giubileum «100 onns Institut dal DRG»

2.11.1. Romanica Rætica 16

Sco contribuziun da la redacziun dal DRG al giubileum «100 onns Institut dal DRG» ha quella edì sco cudesch cun il titel «Sun e senn» las contribuziuns ch'ella aveva publitgà en la Quotidiana ils onns 1999 e 2000. Il cudesch è sortì da stampa la fin d'october sco tom 16 da la retscha Romanica Rætica. Las contribuziuns èn gruppadas en ils quatter chapitels «Nums locals», «Lingua», «Cultura» e «Il DRG 1904–2004». Las preparativas per quest cudesch han duvrà bler temp. Marga A. Secchi ha impundì per il concept e per lavurs da cumposiziun 380 uras ed Alexa Pelican 152 uras.

2.11.2. Artitgel en las Annalas 117

En connex cul giubileum da 100 onns da noss institut ha il charedatur, Carli Tomaschett, scrit per las Annalas 117 (2004) in artitgel cul titel «100 onns Institut dal DRG. Retrospectiva e perspectivas» (guarda era alinea 4.9). Da quel artitgel avain nus era laschà far 600 separats che nus duvrain sco material da documentaziun per visitas.

2.12. *Dicziunari ed EED*

2.12.1. *Apparats e reparaturas*

En connex cun la midada dal sistem dad OS 8.6 tar OS-X e la cumpra da novas staziuns da lavur, prevesida per l'entschatta dal 2005, avain nus stuì cumprar in apparat nov (Power Mac G4 733 MHz, 512 MB Ram, pretsch 1'950.00 fr.) per far ils tests da controlla dal funcziunament da noss sistem da redacziun (scrittiras e segns fonetics, cumonds da la tastatura, programmaziun dals formats, stampa en Word e Quark XPress).

2.12.2. *Programs ed actualisaziuns*

Ils tests da funcziunament suramenziunads han pretendì l'actualisaziun dal program d'impaginaziun Quark XPress da la versiun 3.31 tar 6.0 per il pretsch da 2'057.00 fr.

2.12.3. *Programmaziun e tgira dal sistem e da la rait electronica (incl. internet, e-mail)*

Il nov server, installà il december 2003, funcziuna senza incaps. Il sistem pretenda dentant controllas ed actualisaziuns permanentas (eliminaziun da defects da programmaziun, problems da segirtad euv.).

Ils tests da funcziunament dal nov sistem OS-X han mussà che noss vegl sistem da redacziun funcziuna er sin il sistem nov senza adattaziuns pli grondas e custusas.

3. *Lavurs externas*

3.1. *Annalas 117 (2004)*

3.1.1. *Impaginaziun*

Alexa Pelican e Brida Sac han copià ed impaginà las 401 paginas en il spazi da 166 uras.

3.1.2. *Spediziun ed administraziun*

Las Annalas 117 avain nus tramess als abunents mez november. La spediziun e la controlla dals pajaments èn vegnidas fatgas da nossas assistentas da redacziun.

3.1.3. *Bibliografia*

Juliana Tschuor ha cumpilà la bibliografia rumantscha per las Annalas 117 (2004).

3.2. *Cumissiun da nomenclatura*

Carli Tomaschett e Kuno Widmer èn stads occupads sco commembers da la Cumissiun da nomenclatura dal chantun Grischun 9 resp. 6 uras cun lavurs da controlla vi da glistas da nums locals.

3.3. *Curatorium Vox Romanica*

L'institut dal DRG è ex officio commember da questa instituziun. Sco cassier ha Felix Giger impundì 7,5 uras per contabilitad e pajaments.

4. *Relaziuns publicas*

4.1. *Visitas*

En il decurs da quest onn han 66 persunas visità noss institut per prender invista da la ritga documentaziun da quel e da nossa lavur. Guarda era alinea 4.2.

Ils 9 da schaner preschenta Carli Tomaschett noss institut a prof. Isidor Winzap e sia dunna.

Ils 3 da favrer prendan Rosvita e Christian Barenius-Scherrer invista da noss institut e da nossa lavur.

Ils 23 da mars preschenta Carli Tomaschett l'Institut dal DRG a dr. Serafin Beer, Bogn Ragaz.

Ils 31 da mars preschentan Carli Tomaschett, Claudio Vincenz e Kuno Widmer l'Institut dal DRG e la lavur en quel a 15 scolaras e scolars da la classa da matura bilingua da la Scola chantunala. Accumpagnads vegnan las maturandas ed ils maturands da lur professoressas Flurina Peper e Violanta Spinna e da lur professer Risch Cadonau.

En connex cun lur scolaziun da rumantsch per scolasts secundars visitan ils quatter scolasts primars Thomas Beer, Silvio Camenisch, Marius Fry e Stefan Wiestner, ensemen cun lur professoressa Patricia Schmed-Sialm, ils 21 d'avrigl noss institut e prendan invista dal material da quel e da nossa lavur.

Ils 4 da matg ha Kuno Widmer preschantà l'institut a Marietta Cathomas cun duas magistras ed in magister da RG da Lai.

Ils 7 da zercladur ha il Cussegl da la citad da Cuira in corpore fatg visita a noss institut. Il president da la SRR, Cristian Collenberg, ed il charedatur, Carli Tomaschett, han preschentà nossa instituziun al president da la citad, Christian Boner, als cussegliers Roland Tremp e Martin Jäger ed al scrivant Markus Frauenfelder. In aperitiv ensemen cun la squadra dal DRG ha dà chaschun d'emprender d'enconuscher in l'auter e da tgirar ils contacts.

Ils 19 da zercladur han tschintg persunas visità l'Institut dal DRG en connex cun la radunanza generala da la Academia svizra da ciencias moralas e socialas (ASSMS) a Cuira. Il president da la Societad Retorumantscha, Cristian Collenberg, ha beneventà las visitas, il charedatur, Carli Tomaschett, ha preschentà l'institut e sia ritga documentaziun, e Felix Giger ha dà invista en nossa maniera da rediger al computer ed ha era preschentà nossas numerusas bancas da datas.

Ils 14 da fanadur ha Carli Tomaschett preschentà noss institut al nov bibliotecari chantunal, Wolfgang Giella, e discutà cun el davart las pussaivladads da collavuraziun.

Ils 20 d'avust ha Martin Michel, il manader da l'Uffizi per la furmaziun terziara dal Grischun, visità noss institut ed è s'infurmà davart pussaivladads da collavuraziun cun autras instituziuns dal chantun Grischun.

Ils 29 da settember han Carli Tomaschett e Kuno Widmer preschentà l'Institut dal DRG a 20 scolaras e scolars da la classa 4 Gi da la Scola chantunala da Cuiira ed a lur professers Chris Fannin e Christoph Pflugfelder.

Ils 11 da november ha prof. dr. Max Pfister dal Lessico Etimologico Italiano a Saarbrücken fatg visita a noss institut e prendì invista da noss material.

4.2. Dis da las portas avertas

En connex cun il giubileum «100 onns Institut dal DRG» avain nus avert nosas portas per la publicità l'emna dals 29 da november fin als 4 da december. L'acziun è stada in success. 114 persunas han piglià la chaschun da prender invista da nossa lavur e da la documentaziun da noss institut, bleras singulas persunas ed era gruppas. Chasper Pult ha visità noss institut cun duas classas da rumantsch da la Scola chantunala a Cuiira. Il Forum cultural Tujetsch è arrivà cun 10 persunas ed è sa laschè orientar davart nossas differents documentaziuns e nossa lavur. Guarda era alinea 4.7.1.7.

4.3. Festetta da giubileum «100 onns Institut dal DRG»

Venderdi, ils 26 da november, avain nus festivà en noss institut il giubileum da «100 onns Institut dal DRG» en il rom d'ina festetta cun persunas envidadas. Ils radund 70 giasts han assistì a curtas allocuziuns e producziuns musicalas. Ina pitschna marena ha terminà la festetta. Guarda era alinea 4.7.1.7.

4.4. Infurmaziuns

Nus avain dà infurmaziuns a bucca ed a scrit a 188 persunas ed impundì per quai 230 uras.

4.5. Congress, colloquis, occurrenzas, represchentaziuns

Ils 5 da favrer ha il redactor Felix Giger represchentà l'Institut dal DRG a la festa da finiziun da l'Atlas linguistic da la Svizra tudestga (Schweizerdeutscher Sprachatlas), organisada da la ASSMS a Turitg.

Dals 4 fin als 6 da mars han il president da la Societad Retorumantscha, Cristian Collenberg, il charedactor Carli Tomaschett ed il redactor Felix Giger prendì part a l'excursiun dals vocabularis naziunals svizzers en Germania, organisada da la ASSMS. Nus avain visità ils instituts dal «Wörterbuch der deutschen Winzersprache» a Kaiserslautern, dal «Lessico Etimologico Italiano» e dal «Deonomasticon Italicum» a Saarbrücken. Plinavant avain nus prendì invista a l'università da Saarbrücken da projects germanistics ed a l'Universitad da Trier dal project «Digitalisierung des Grimm'schen Wörterbuchs». L'excursiun è stada fitg infurmativa ed ha dà baininqual bun impuls per la

lavor en l'Institut dal DRG. Plinavant avain nus astgà constatar cun satisfacziun che noss institut è areguard nivel scientific ed infrastruttura tuttavia tranter la gliעד. Era vegni fatg diever stediain dal DRG per la lavor da retschertga en Germania. Il viadi en Terratudestga ha era dà chaschun dad enfirmir contacts existents e da survegnir novs contacts ch'èn impurtants per la lavor scientifica e per il bainstar e l'avegnir da l'Institut dal DRG.

Ils 19 da mars ha Felix Giger participà a Rabiun al podium a la discussiun litterara davart la poesia «Allas steilas», organisada en il rom da las festivitads «100 onns Alfons Tuor».

Ils 27 da matg ha il charedatur Carli Tomaschett represchentà il DRG a la radunanza generala dal «Verein für das Schweizerdeutsche Wörterbuch» a Turitg.

Il 1. da zercladur ha Felix Giger assistì a la lecziun da cumià da prof. dr. Roland Ris, docent per linguatg e litteratura tudestga al Politecnic da Turitg, president da la ASSMS (enfin als 30 da zercladur 2004) e president da la Commissiun per ils vocabularis naziunals.

Ils 8 da zercladur ha il charedatur Carli Tomaschett represchentà l'Institut dal DRG a la tschentada dal crap da fundament per il Center da medias dal Radio e da la Televisiun Rumantscha (RTR/SRG SSR) a Cuira.

Ils 17 da zercladur han Carli Tomaschett, Felix Giger, Marga A. Secchi, Claudio Vincenz, Kuno Widmer, Anna-Maria Genelin, Juliana Tschuor ed il president da la Societad Retorumantscha, Cristian Collenberg, assistì als referats publics davart il tema «Documentaziun», organisads da l'Academia svizra da ciencias morales e socialas (ASSMS) en connex cun sia radunanza generala a Cuira.

Ils 18 da zercladur avantmezdi han il charedatur Carli Tomaschett ed il president da la Societad Retorumantscha, Cristian Collenberg, prendì part a l'occurrèza serrada davart il tema «Documentaziun». Quella occurrèza è vegnida organisada da la ASSMS sco cuntinuaziun dals referats publics da gievgia, ils 17 da zercladur. Ils represchentants da las singulas organisaziuns han approfondà ensemen cun ils referents da la gievgia il tema «Documentaziun».

Ils 18 da zercladur suentermezdi han Carli Tomaschett, Felix Giger, Marga A. Secchi ed il president da la Societad Retorumantscha, Cristian Collenberg, assistì a la preschentaziun dal e-LIR, dal Lexicon istoric retic electronic, a Cuira. Quella preschentaziun è vegnida fatga en connex cun la radunanza generala da la ASSMS a Cuira.

Medemamain ils 18 da zercladur suentermezdi han Carli Tomaschett, Felix Giger, Marga A. Secchi, Anna-Maria Genelin, Juliana Tschuor ed il president da la Societad Retorumantscha, Cristian Collenberg, assistì a la discussiun da podium «Forschungsplatz Graubünden – Potenzial und Perspektiven», organisada da la ASSMS a Cuira en connex cun sia radunanza generala.

Ils 19 da zercladur ha il charedactur Carli Tomaschett prendì part ensemen cun il president da la SRR, Cristian Collenberg, a la radunanza generala da la ASSMS a Cuira.

Ils 12 d'october è Carli Tomaschett stà preschent a la preschentaziun dal project 56 dal Fond naziunal a Berna cun il titel «Sprachenvielfalt und Sprachkompetenz in der Schweiz», organisada da la ASSMS e dal FN.

Ils 13 da december ha Carli Tomaschett represchentà l'Institut dal DRG a la preschentaziun dal Lessico dialettale della Svizzera italiana a Lugano.

4.6. Curs da litteratura

Ils 18 da mars ha Felix Giger dà in curs da litteratura davart leger ed interpretar poesias a las scolastas ed als scolasts da Sumvitg ed entruidà pliras classas da la scola superiura en il scriver limericks, quai en il rom da las festivitads «100 onns Alfons Tuor».

4.7. Mediums

4.7.1. Radio e Televisiun Rumantscha, gasettas

4.7.1.1. La marella

La squadra dal DRG è sa participada a l'emissiun da radio «La marella» dals 8 da favrer 2004. Maria Cadruvi ha registrà en il DRG ina discussiun durant la pausa da café davart il diever da las expressiuns rumantschas «dunna» e «femna».

4.7.1.2. Il pled rumantsch 2004

En november han Radio e Televisiun Rumantscha (RTR) e La Quotidiana (LQ) tschertgà «Il pled rumantsch 2004». Audituras ed auditurs e lecturas e lecturs han pudì far propostas enfin mez december. Il charedactur dal DRG, Carli Tomaschett, ha fatg part da la giuria ch'ha eruì ils victurs.

4.7.1.3. Contribuziuns LQ

Nus avain cuntinuà cun nossas contribuziuns da ditgas rumantschas en la Quotidiana dal venderdi fin als 27 d'avust. L'entira successiun da ditgas cumpiglia 65 contribuziuns. Entschet a publitgar la successiun avevan nus ils 16 da matg 2003.

4.7.1.4. Preschentaziun dals fascichels

En LQ 2004, 103, 2, ha Claudio Vincenz preschentà il fascichel dubel 151/152 sut il titel «Dal retg dalla pézza als maders da Medel». Igl è stà la davosa preschentaziun d'in fascichel dal DRG ord la plima da Claudio Vincenz. Davent da l'onn 1988 ha el preschentà regularmain fascichels dal DRG en la pressa grischuna. Nus engraziain a Claudio Vincenz per sias bleras e zunt interessantas preschentaziuns da noss fascichels.

En october è cumparì en LQ 2004, 208, 15, ina curta preschentaziun dal fascichel 153 cun il titel «DRG – 11 toms è terminads», fatga da Carli Tomasschett.

4.7.1.5. *Preschentaziun Romanica Rætica 16*

Preschentaziuns da la Romanica Rætica 16 ord la plima dad Adolf Collenberg èn cumparidas en las suandantas gasettas: La Quotidiana 2004, 230, 20 («Sun e senn»); Die Südostschweiz 2004, 277, 6 («Laut und Sinn auf der Spur»); Bündner Tagblatt 2004, 277, 17 («Ein besonderes Werk zum 100. Geburtstag»).

4.7.1.6. *Preschentaziun Annalas 117*

Gion Tscharner ha preschentà las Annalas 117 en La Quotidiana 2004, 230, 20 («Annalas 2004. Il 117avel tom es cumparü»).

4.7.1.7. *100 onns Institut dal DRG*

Contribuziuns davart l'Institut dal DRG e sia istorgia, davart la Festetta da giubileum en noss institut e davart ils Dis da las portas avertas èn cumparidas en las suandantas gasettas: La Quotidiana 2004, 231, 2 («Dis da portas avertas tar il DRG»); LQ 2004, 232, 13 («Il Dicziunari Rumantsch Grischun fa festa»); Die Südostschweiz 2004, 280, 5 («Das Romanische von A bis M. Dem Dicziunari Rumantsch Grischun geht die Arbeit vor 2050 nicht aus»); Posta Ladina 2004, 140, 7 («100 onns Dicziunari Rumantsch Grischun. Üna collecziun da tuot ils idioms e dialects rumauntschs»). Il Radio Rumantsch ha emess ina contribuziun davart il DRG e sia istorgia en l'emissiun «Oz – il magazin d'infurmaziun» da sonda, ils 27 da november. Ulteriuramain ha el fatg attent l'entira emna dals 29 da november enfin als 4 da december sin ils Dis da las portas avertas en noss institut. La Televisiun Rumantscha ha rapportà curt da nossa Festetta da giubileum en las novitads dal «Telesguard» da venderdi, ils 26 da november. Plinavant ha ella emess ina contribuziun davart noss institut en l'emissiun «Cuntrasts» da dumengia, ils 5 da december. Guarda era alinea 4.7.2.2.

4.7.2. *Bulletin ASSMS*

4.7.2.1. *Preschentaziun dal nov chauredactur*

L'Academia svizra da scienzas morales e socialas (ASSMS) ha preschentà en ses Bulletin nr. 1 da l'onn 2004 il nov chauredactur dal DRG, Carli Tomasschett, sin pagina 44.

4.7.2.2. *Preschentaziun da l'Institut dal DRG e da la SRR*

En connex cul giubileum «100 onns Institut dal DRG» e cun la radunanza generala da l'Academia svizra da scienzas morales e socialas (ASSMS) a Cuir ha quella publitgà en ses Bulletin nr. 2 da l'onn 2004 dus artitgels davart

l'Institut dal Dicziunari Rumantsch Grischun e davart la Societad Retorumantscha. Guarda alinea 4.9.

4.8. Regals

4.8.1. Regals a la biblioteca

Nus retschavain mintg'onn ina gronda quantitat da cudeschs, brochuras, artitgels (separats) euv. dals auturs sezs, da las chasas edituras u dad auters donaturs. Quest material integrain nus sa chapescha en nossa biblioteca, sch'i sa tracta betg da dublettas e triplettas. Quellas dain nus vinavant a student(a)s u ad autras personas interessadas u barattain per titels che mancan a nus. Quest onn avain nus retschavì 218 exemplars dals donaturs suandants: ertavels Alfons Maissen 111 expl., prof. dr. Alexi Decurtins 24 expl., Gion Tscharner 22 expl., Chasa editura chantunala per mezs d'instrucziun 8 expl., Lia Rumantscha 7 expl., Centro di dialettologia e di etnografia (Bellinzona) 5 expl., Archiv chantunal 4 expl., Marga A. Secchi 3 expl., Giochen Rischatsch 3 expl. ed autras personas singulas u instituziuns 31 expl.

4.8.2. Regals a la cartoteca maistra

Ils 9 da schaner ha prof. Isidor Winzap regalà a noss institut sia cartoteca cun material dialectal dals vitgs da Falera, Ruschein, Siat, Andiastr, Vuorz e Luven. Dals vitgs Falera, Siat, Andiastr e Luven cuntogna nossa cartoteca maistra fitg pauc material, uschia ch'il regal da prof. Winzap serra in largia da quella. Ils 22 da mars regala l'anterieur charedatur dal DRG, prof. dr. Alexi Decurtins, a l'Institut dal DRG trais stgatlas cun excerpts fatgs a ses temp per sia dissertaziun davart ils verbs irregulars en il rumantsch.

4.9. Referats, publicaziuns

Felix Giger, Marga A. Secchi, Carli Tomaschett, Claudio Vincenz, Kuno Widmer:

– *Sun e senn. Ina tschientina d'insatgs per il tschientenari dal DRG.* Romanica Rætica 16. Societad Retorumantscha + Institut dal Dicziunari Rumantsch Grischun. Cuir 2004.

Carli Tomaschett:

– *Das Dicziunari Rumantsch Grischun.* – En: Bulletin ASSMS nr. 2, 2004 (34–35).

– *100 onns Institut dal DRG. Retrospectiva e perspectivas.* – En: Annalas 117 (2004), 1–24.

Kuno Widmer:

– *Die drei Hunde. Rätromanische Märchen aus dem Engadin, Oberhalbstein und Schams,* herausgegeben von Ursula Brunold-Bigler, übersetzt von Kuno Widmer. Verlag Desertina. Chur 2004.

Cristian Collenberg:

– *Die Societad Retorumantscha.* – En: Bulletin ASSMS nr. 2, 2004 (42–43).

5. Instanzas

5.1. *Academia svizra da ciencias morales e socialas (ASSMS)*

Cun brev dals 5 da november 2003 communitgescha la ASSMS ch'ella stoppia reducir en il rom da las mesiras da spargn da la Confederaziun il credit dumandà da la Societad Retorumantscha per l'onn 2004 da l'041'400.– fr. per 61'400.– fr. sin 980'000.– fr. Nus avain chapientscha per quella decisiun da la ASSMS, ch'è stada fitg generusa cun noss institut ils davos onns. Quella decisiun ha dentant betg lubì a nus dad engaschar sco previs in etnolog cun in pensum da 50% davent da l'onn 2004.

En vista a las difficultads finanzialas da la Societad Retorumantscha ha la Cumissiun per ils vocabularis naziunals da la ASSMS concedì a quella ord sias reservas ina contribuziun da 36'000.– fr. per support tecnic e per apparats dad EED (brev dals 29 d'october 2004). Nus essan fitg engraziaivels a la Cumissiun per ils vocabularis naziunals ed a la ASSMS per quest ulteriur sustegn. Ina giada dapli han la Societad Retorumantscha e l'Institut dal DRG astgà giudair la gronda bainvulientscha ed il sustegn davart da la ASSMS.

5.2. *Chantun Grischun*

La reducziun da la contribuziun chantunala da 100'000.– fr. sin 90'000.– fr., fatga dal chantun Grischun per l'onn 2003, ha quel era mantegnì per l'onn 2004.

En settember avain nus fatg ina istanza a la Regenza grischuna e dumandà l'auzament da la contribuziun annuala dal chantun Grischun per l'Institut dal DRG da 100'000.– fr. sin 160'000.– fr. La regenza ha tractà nossa dumonda ils 18 d'october. En sia resposta datada dals 19 d'october declera ella ch'in augment da la contribuziun chantunala a l'Institut dal DRG saja betg pussaivel per il mument causa la schletta situaziun finanziaria dal chantun Grischun.

5.3. *Cumissiun filologica dal DRG*

La Cumissiun filologica ha salvà sia 126avla sesida la sonda, ils 14 da favrer 2004, en las localitads dal DRG.

La redacziun engrazia per la lavur che la cumissiun, furmada da prof. dr. Georges Darms, president, dr. Jachen Curdin Arquint (fin la fin da mars 2004), prof. dr. Alexi Decurtins, dr. Hans-Peter Ehrliholzer, dr. Matthias Grünert, dr. Gunhild Hoyer e prof. dr. Hans Stricker, ha prestà er quest onn. Dr. Jachen Curdin Arquint, ch'ha fatg part da la Cumissiun filologica dapi l'onn 1999, è sa retratg sco commember da quella sin la fin da mars 2004. La redacziun engrazia al commember partent per sia lavur.

6. Scolaziun supplementara

Il 16 da settember ha nossa bibliotecara Juliana Tschuor frequentà a la Biblioteca chantunala il curs da scolaziun supplementara «Reparar cudeschs» (curs da la Cuminanza da lavur da las bibliotecas svizras da lectura publica).

Cuira, ils 31 da december 2004

Institut dal DRG
*Carli Tomaschett, Felix Giger,
Claudio Vincenz, Marga A. Secchi,
Kuno Widmer, Anna-Maria Genelin,
Juliana Tschuor, Alexa Pelican, Brida Sac*